

Ragnhild Nygaard Johnsen

**Kommunale gebyrer knyttet til
bolig. Januar 2000**

Notater

Innhold

1. INNLEDNING	2
2. HOVEDTREKK VED UNDERSØKELSEN	3
2.1 POPULASJON, UTVALG OG ENHET	3
2.2 BEGREPER OG KJENNETEGN	3
2.2.1 <i>Gebyrgrunnlaget</i>	3
2.2.2 <i>Tekniske tjenester knyttet til bolig</i>	4
2.3 DATAFANGST OG KONTROLL	5
3. RESULTATER	6
3.1. PRISNIVÅ (AVGIFTSNIVÅ)	6
3.2 PRISENDRING (AVGIFTSENDRING).....	6
4. KOMMENTAR TIL TABELLENE	8
REFERANSER	9
VEDLEGG	10
TABELLER	11
SKJEMA.....	26
DE SIST UTGITTE PUBLIKASJONENE I SERIEN NOTATER	28

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå har i oppdrag fra Huseiernes landsforbund å gjennomføre en årlig undersøkelse av kommunale gebyrer på tekniske tjenester knyttet til egen bolig.

Kommunene har tre hovedinntektskilder; lokale skatter, statlige overføringer og brukerbetaling. Brukerbetaling har fått økende betydning for finansieringen av kommunesektoren de siste 15 årene og utgjør nå om lag 12 prosent av inntektene. Det er særlig på områder som tekniske tjenester (vann, avløp og renovasjon), pleie- og omsorg og barnehager at inntektene fra brukerbetaling har et stort omfang. Brukerbetaling på disse tre områdene utgjør vel 65 prosent av den samlede brukerfinansieringen.

Formålet med dette notatet er å gi en oversikt over brukerbetaling på tekniske tjenester knyttet til bolig i utvalgte kommuner i Norge. Notatet beskriver også utvalgs- og datafangstrutinene i undersøkelsen av de kommunale gebyrene, samt enkelte resultater. Resultatet av undersøkelsen inngår som grunnlagsmateriale for å forklare endringer i bolig- og vedlikeholdsutgifter i konsumprisindeksen. I tillegg utarbeider Huseiernes Landsforbund en rapport hvor datamaterialet presenteres på kommunenivå.

Innkrevning av gebyrer fra brukere av fast eiendom er hjemlet i lov om kommunale vann- og avløpsavgifter med tilhørende forskrifter og veiledning fra Miljøverndepartementet, i forurensningsloven og i brannvernloven, samt i egne detaljerte forskrifter som vedtas i den enkelte kommune.

2. Hovedtrekk ved undersøkelsen

2.1 Populasjon, utvalg og enhet

Målepopulasjonen for konsumprisindeksen er private husholdninger i Norge. Prisdata til konsumprisindeksen samles inn fra leverandørene av varer og tjenester til private husholdninger. I undersøkelsen om kommunale gebyrer knyttet til bolig, består populasjonen av alle kommuner i Norge. I denne undersøkelsen er ikke utvalget av kommuner trukket, men hovedsakelig valgt ut etter størrelse (cut-off prinsipp). Utvalget består av 100 av de største kommunene i Norge i tillegg til 24 mindre kommuner. Dette innebærer at kommuner med over 10 000 innbyggere er betydelig overrepresentert i utvalget. Denne utvalgsmodellen er likevel valgt da den gir forholdsvis presise estimater på landsgjennomsnittet for husholdningene.

Kommunenes anledning til å kreve brukerbetaling er i stor grad regulert av et nasjonalt lov- og regelverk. Det samme gjelder friheten til å fastsette betalingssatser. For det første må kommunene ha lovhjemmel for å kreve betaling for tjenester som det er påbudt å benytte seg av eller som man ikke kan unnlate å forbruke uten å risikere å tape rettigheter. Dette innebærer f.eks. at kommunene ikke kan kreve brukerbetaling i grunnskolen uten lovhjemmel. For det andre kan ikke kommunene pålegge innbyggerne brukerbetaling med et klart fiskalt preg uten hjemmel i lov.

2.2 Begreper og kjennetegn

2.2.1 Gebyrgrunlaget

Mens en kommunal skatt er en tvungen innbetaling som ikke innebærer krav om en bestemt motytelse, er brukerbetaling en tvungen eller frivillig innbetaling som medfører krav om en motytelse. Brukerbetaling innebærer altså at forbrukeren betaler en pris for å få tilgang på en bestemt tjeneste. Eksempler på brukerbetaling er gebyrer innen teknisk sektor, foreldrebetaling i barnehager og egenandeler i helse- og omsorgssektoren.

For enkelte brukerbetalingsordninger er det fastsatt klare maksimumsgrenser, for eksempel at omfanget av brukerbetalingen ikke må overstige kostnadene ved å produsere tjenestene. Innenfor disse rammene er det imidlertid stor variasjon i betalingssatser imellom kommunene. Forskjellene i betalingssatser skyldes i stor grad ulike økonomiske rammebetingelser. Offentlighetsrettslige prinsipper tilsier at det ikke må forekomme usaklig eller urettferdig diskriminering, og at brukerbetalingen ikke må være vilkårlig eller grovt urimelig. De kommunale gebyrene vedtas av kommunestyret eller annen besluttsende myndighet og skal være innenfor de rammene som er satt i loven og i forskriftene til loven. Kommunen kan justere satsene hvert år. Dette gjøres vanligvis i forbindelse med fastsetting av neste års kommunebudsjett.

De utvalgte kommunene i denne undersøkelsen har gitt opplysninger for følgende tjenester;

- vann
- avløp
- renovasjon
- feiing

For å få sammenlignbare tall er gebyrene for vann og avløp er knyttet til en standard bolig 120 kvadratmeter på ett mål tomt med beregnet vannforbruk etter kommunens satser eller et vannforbruk på 175 kubikkmeter i året der det er vanlig å betale etter faktisk forbruk målt med vannmåler samt årlig feiing av et pipeløp. Renovasjonsgebyret måles ut fra et standard helårsabonnement. Utviklingen av renovasjonstjenesten de siste årene gjør at tjenesten varierer noe fra kommune til kommune og gjør det vanskelig å foreta en eksakt sammenligning av gebyrene for denne tjenesten.

Gebyrgrunnlaget er gebyrer fastsatt av kommunestyret eller annen besluttede myndighet gjeldende for januar 2000. Annet hvert år kreves gebyrene for vann og avløp også i form av tilknytningsgebyr.

2.2.2 Tekniske tjenester knyttet til bolig

Vann og avløp

Det alt vesentlige av vannforsyningen skjer i kommunal regi. I tillegg har det offentlige ansvaret for visse tilsyns-, kontroll- og godkjenningfunksjoner knyttet til vannforsyningen. Ansvaret for å etablere og drive vannforsyningsanlegg er ikke fastlagt i lovgivningen, slik at vannforsyning dermed ikke er en pålagt driftsoppgave for kommunene. Den offentlige myndigheten i forhold til vannforsyning er fastlagt i flere lover og forskrifter. Drikkevannsforskriften (Forskrift om vannforsyning og drikkevann mm. fra 1. januar 1995), gitt av Sosial- og helsedepartementet i medhold av kommunehelsetjenesteloven, næringsmiddeloven og lov om helsemessig beredskap presiserer myndighetsforholdene og kvalitetskravene innen vannforsyning. Forskriften er i samsvar med EU's direktiv om kvalitetskrav til drikkevann.

Forurensningsloven med tilhørende forskrifter er det sentrale lovverket for avløpssektoren. Avløpsrensing er ikke en lovpålagt kommunal oppgave, men kommunen kan i medhold av forurensningsloven pålegges ansvar for avløpsanlegg i egen kommune. Fylkesmannen er delegert ansvaret for å gi utslippstillatelser og godkjenner de enkelte avløpsanleggenes utslipp. Gjennom forurensningsloven stilles det krav til vannverkseierne.

Gebyrene for vann og avløp skal i størst mulig grad fastsettes etter prinsippet om nytte-beskatning. Det innebærer at gebyrene bør gi uttrykk for hva det koster kommunen å betjene den enkelte eiendom med vann- og avløpsanlegg. Kommunene har derfor anledning til å differensiere gebyrene mellom ulike brukere. Kommunene er ikke forpliktet til å kreve inn vann- og kloakkgebyr. De kan velge helt eller delvis å finansiere vann- og avløpsgebyrene over det ordinære kommunebudsjettet

Kommunenes frihet til å fastsette avgiftsnivået er begrenset av selvkostprinsippet. I følge forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer, fastsatt av Miljøverndepartementet 10. januar 1995, skal gebyrene ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på vann- og avløpssektoren. Bare kommunens faktiske utgifter på vann- og avløpssektoren kan kreves dekket gjennom gebyrene. Det er likevel anledning til å la gebyrinntektene overstige utgiftene for et enkelt år dersom gebyrene innenfor en periode på 3-5 år holder seg innenfor rammen av de nødvendige utgifter. Praktiseringen av denne forskriften er kritisert fra flere hold. En av innvendingene er at forskriften gir mulighet for å fastsette gebyrer som overstiger de reelle kostnadene ved å levere vann.

Private husholdninger betaler vanligvis gebyr etter stipulert vannforbruk selv om et stadig økende antall kommuner nå tilbyr husholdningene gebyr etter faktisk forbruk målt ved vannmåler. Kommuner som velger å anslå eller stipulere forbruket, fastsetter det ofte som antatt forbruk i kubikkmeter per boligflate. I kommuner som krever avgift etter faktisk forbruk, installeres det vannmåler hos abonnenten. Noen kommuner lar abonnenten selv sørge for installering av vannmåler gjennom en autorisert rørlegger, mens andre kommuner krever at representanter for kommunen både installerer måler og påtar seg drift og vedlikeholdsansvar. Flere kommuner tar også leie for vannmåler. Det målte eller stipulerte forbruket av vann er også grunnlaget for avløpsgebyret, ettersom gebyrene betales etter prinsippet om at vann inn er lik vann ut. En del kommunen operere med minimumssatser på forbruket slik at gebyrene for den enkelte eiendom ikke blir for små.

Renovasjon

De viktigste utøvende oppgavene innen renovasjonssektoren er lagt til kommunene. Kommunene har med hjemmel i forurensningsloven anledning til å ta betalt for innsamling, mottak, oppbevaring og behandling av forbruksavfall (i hovedsak husholdningsavfall), samt å innføre ordninger for sortering av avfallet. Det er også et kommunalt ansvar å etablere ordninger for innsamling og mottak av visse grupper av spesialavfall. Produksjonsavfallet, det vil si det meste av avfallet fra næringslivet, er i

utgangspunktet avfallsprodusentens eget ansvar. Håndteringen av produksjonsavfallet har til nå i stor grad vært styrt av markedskreftene uten noe spesielt kommunalt ansvar, bortsett fra tilrettelegging og rådgivning. Kommunene er ikke pliktige til å ha et behandlingsanlegg for produksjonsavfall. Det er imidlertid utarbeidet forskrifter for hvordan produksjonsavfallet skal håndteres. Kommunene vil kunne få økt ansvar også for produksjonsavfallet.

I avfallssektoren er kommunene på lik linje med vann- og avløpssektoren forpliktet til å følge selvkostprinsippet. Brukerbetalingen skal fastsettes slik at inntektene samlet sett ikke overstiger kommunens utgifter på avfallssektoren. Brukerbetalingen kan imidlertid overstige utgiftene enkelte år forutsatt at inntektene ikke overstiger utgiftene over en periode på inntil 5 år.

Nytte-beskatningsprinsippet gjelder også for renovasjonsgebyret. Betalingsattsene skal fastsettes i forhold til hva det koster å betjene den enkelte avfallsleverandør. Det gis altså adgang til en differensiering av gebyrene begrunnet i varierende kostnader ved å betjene ulike brukergrupper. Det er imidlertid ikke anledning til å differensiere gebyret etter sosiale kriterier, som for eksempel inntekt. Kommunene kan heller ikke subsidiere tjenesten over det ordinære kommunebudsjettet.

Med virkning fra 1. januar 1999 ble det overfor kommunene innført en avgift til statskassen på avfall som er levert til sluttbehandling, den såkalte deponiavgiften. Dette er en fast avgift per tonn avfall som går til deponi eller forbrenning. Formålet med avgiften er å vri kommunene mot en mer miljøvennlig avfallsbehandling.

Feieavgift

Brannvernloven bestemmer at kommunen kan innføre feieavgift til dekning av lovbestemt feiing. Det er ingen bestemmelser i lov eller forskrift om nivået på denne avgiften.

2.3 Datafangst og kontroll

Hovedundersøkelsen gjennomføres i januar hvert år. I tillegg gjennomføres det stikkprøver i september for å fange opp eventuelle justeringer som kan finne sted på høsten.

Undersøkelsen gjennomføres som en postal undersøkelsen hvor kommunene i begynnelsen av januar får tilsendt et skjema. En del av utvalgskommunene deltar i år i KOSTRA-prosjektet (Kommune-Stat-Rapportering) som er et prosjekt om utvikling av rapporteringsordningene mellom kommuner og stat der all rapportering skal skje elektronisk. Data fra om lag en tredjedel av utvalget mottas derfor elektronisk. KOSTRA er fortsatt et utviklingsprosjekt som ennå ikke dekker alle kommuner. Bearbeidingen av datamaterialet avsluttes normalt i april hvert år.

Kommunene skal legge ved dokumentasjon som bekrefter de fastsatte gebyrene. Dersom ikke dokumentasjon foreligger, og ved store avvik i forhold til foregående år, kontaktes den enkelte kommune per telefon. Kommunene gis adgang til å spesifisere alle avvik dersom spørreoppsettet ikke fullt ut er tilpasset kommunens betalingssystem. Kommuner som ikke har sendt inn oppgaven innen tidsfristen får tilsendt nytt skjema. Svarprosenten i undersøkelsen er 100 prosent.

3. Resultater

Det er meget stor variasjon i gebyrsatsene mellom kommunene i utvalget, også innen hvert fylke. Flere kommuner gir forbrukerne adgang til å betale etter faktisk forbruk. Av de 124 utvalgskommunene er det per januar 2000 23 kommuner hvor alle eller mer enn halvparten av husholdningene betaler gebyr etter faktisk forbruk. De aller fleste kommunene som gir dette tilbudet, er lokalisert i Østlandsfylkene. På Vestlandet og i Nord-Norge er tilbudet foreløpig lite utbredt.

3.1. Prisnivå (avgiftsnivå)

I gjennomsnitt betalte husholdningene i utvalgskommunene 1809 kroner for vann og 2582 kroner for avløp. For vann varierer årsbetalingen for januar 2000 mellom 276¹ kroner og 3791 kroner. Avløpsgebyrene varierer mellom 573 kroner og 5744 kroner. Gjennomsnittlig renovasjonsgebyr beløper seg til 1751 kroner og gebyrene varierer mellom 941 kroner og 2840 kroner. Feieavgiften har et gjennomsnitt blant utvalgskommunene på 207 kroner og en variasjon mellom 62 kroner som det laveste og 406 kroner som det høyeste gebyret. I tillegg er det en kommune i utvalget som ikke tar betalt for feiing.

Fordeling på intervaller viser at kun 8 kommuner i utvalget har renovasjonsgebyrer under 1250 kroner mens i overkant av 20 prosent av kommunene har renovasjonsgebyrer som overstiger 2000 kroner. I underkant av 60 prosent av utvalget har avløpsgebyrer i intervallet 1500 - 3000 kroner, mens om lag 55 prosent av utvalget har vanngebyrer i intervallet 1000 - 2000 kroner.

3.2 Prisendring (avgiftsendring)

Datamaterialet danner også grunnlag for endringstall på regionsnivå. Disse endringstallene publiseres på internett i mars hvert år. Endringstallene framkommer ved å beregne et aritmetisk gjennomsnitt av gebyrene for hele landet og for den enkelte region i inneværende år sett i forhold til tilsvarende gjennomsnitt i 1999.

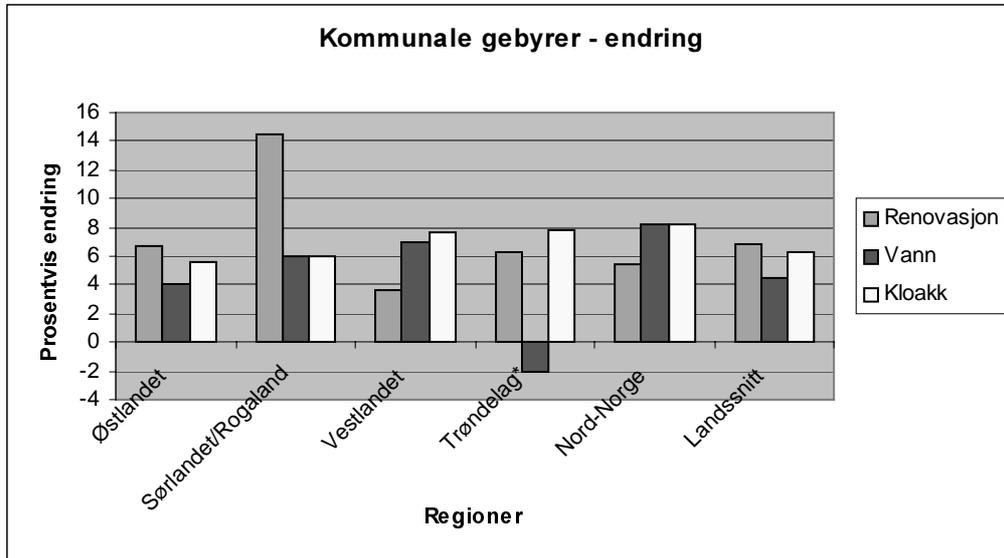
Landet sett under ett viser at renovasjonsavgiften har hatt den kraftigste økningen fra januar 1999 til januar 2000 med en økning på 7 prosent. Feieavgiften økte med 6 prosent i samme periode, mens vann og avløp hadde en oppgang på henholdsvis 5 og 6 prosent.

Særlig renovasjonssektoren har gjennomgått store endringer de senere år. Store utfordringer som følge av at avfallsmengden øker raskt samtidig som kravene til miljøvennlig håndtering skjerpes, har resultert i at gebyrene for renovasjon har vist en kraftig oppgang de siste årene. Dette har blant annet sammenheng med at kommunene er pålagt å utbedre gamle fyllplasser. Nye minstekrav er gitt med krav om tiltak blant annet mot sigevann, for uttak og forbrenning av deponigass, for kildesorterte avfallsfraksjoner, for økt gjenvinningsgrad, for utsortering av matavfall, etc. Også innføring av ulike ordninger for kildesortering er viktige faktorer bak utviklingen i renovasjonsgebyrene de siste årene.

¹ Stjørdal kommune tilbyr i år 2000 en meget lav vannavgift ettersom kommunen i tidligere år har krevd inn for høye vannavgifter.

Gruppert på regionsnivå er det store forskjeller mellom den enkelte region og mellom de ulike tjenestene. Resultatene fremgår av figur 1 (feiling er utelatt).

Figur 1. Prosentvis endring januar 1999 - januar 2000, gruppert etter regioner.

* Trøndelagsområdet får en negativ vekst på grunn av den meget lave vannavgiften som Stjørdal kommune tilbyr i år 2000.

Østlandet: Østfold, Akershus, Oslo, Vestfold, Hedmark, Oppland, Buskerud og Telemark
 Sørlandet/Rogaland: Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland
 Vestlandet: Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal
 Trøndelag: Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag
 Nord-Norge: Nordland, Troms og Finnmark

4. Kommentaar til tabellene

Alle priser i tabellene er inkludert merverdiavgift. Tabellene er gruppert etter fylke for å gi en mer oversiktlig inndeling.

Tabell 1 gir en oversikt over årsgebyrene for renovasjon, feiing, vann og avløp for den enkelte kommune som inngår i utvalget. Årsgebyrene for vann og avløp er hovedsakelig beregnet etter stipulert forbruk. Stipulert forbruk beregnes ved å multiplisere boligens areal med et anslått forbruk per kvadratmeter boligflate. Anslått forbruk varierer vanligvis mellom 1,3 og 2,0 kubikkmeter per kvadratmeter. For kommuner som i hovedsak benytter målt forbruk er pris per kubikkmeter multiplisert med standardforbruket på 175 kubikkmeter. For kommuner som benytter en minimumssats som er høyere enn 175 kubikkmeter per år er den aktuelle satsen benyttet i beregningen av årsgebyret. Kommuner hvor innbyggerne betaler årsgebyr for vann og avløp etter faktisk forbruk (målt forbruk) er merket.

Tabell 2 viser den prosentvise endringen i renovasjon, feiing, vann og avløp for den enkelte kommune i perioden januar 1999 til januar 2000.

Tabell 3 omfatter priser per kubikkmeter for vann og avløp. Enkelte kommuner har kun kubikkmeterpriser for industri- og næringsbygg, for slike kommuner er det ikke oppgitt priser per kubikkmeter. I tillegg gir tabellen en oversikt over pris for leie av vannmåler og minimumsforbruket for vann og avløp for kommuner som har innført dette. Enkelte kommuner opererer med forskjellig minimumsforbruk for vann og avløp. Der hvor dette er innført, går begge satsene fram av tabellen (vann/avløp).

Referanser

Huseiernes Landsforbund (1998): "Priser på kommunale tjenester: vann, kloakk, renovasjon, feiing".

Norges Offentlige Utredninger (1997) "Om finansiering av kommunesektoren" NOU 1997:8
Rapport nr. 1 1998

Toll- og Avgiftsdirektoratet (1998): "Avgift på sluttbehandling av avfall 1999". Rundskriv nr.
19/1999 S

Vedlegg

Tabeller

Skjema

Tabell 1. Kommunale gebyrer inkludert merverdiavgift januar 2000

Østfold

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Halden	1373	185	905	2770
Fredrikstad	1781	169	1421	3954
Moss*	1353	301	1970	3530
Sarpsborg	1470	204	1520	3328
Hvaler*	1246	332	3791	4656
Askim	1125	221	1573	3742
Rygge*	1491	246	1937	3659

* Arsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Akershus

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Vestby	1440	146	2681	3506
Ski*	1624	210	3121	2680
Ås	1759	129	1033	1579
Frogn*	2667	169	3272	4111
Nesodden	2128	165	1817	3177
Oppegård*	1846	191	1410	2335
Bærum	1427	125	1446	2214
Asker	2079	114	1630	1630
Aurskog-Høland	1734	344	2263	3745
Sørums	1670	155	2244	2691
Rælingen	1635	202	3542	3309
Lørenskog	1657	176	2197	2416
Skedsmo	1745	149	2181	2613
Nittedal	1867	219	2627	2052
Ullensaker	1294	263	1459	2514
Nes i Akershus	1415	219	2652	3662
Eidsvoll*	1322	228	1771	2351

* Arsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Oslo

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Oslo	1565	93	979	1389

Tabell 1 (forts.)

Hedmark

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Kongsvinger*	1833	264	1888	2572
Hamar*	1230	317	1894	3014
Ringsaker*	1690	.	2260	4240
Stange*	1439	240	2771	5478
Grue*	1562	267	2812	5744
Elverum	1766	242	1346	2031
Alvdal	1648	166	2384	4705

* Årsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Oppland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Lillehammer	1624	232	1345	2311
Gjøvik	1400	277	1815	2679
Ringebu	1262	246	2332	3380
Østre Toten*	1744	182	3092	2927
Vestre Toten	1458	215	3358	3469
Gran	1402	167	2421	4221
Sør-Aurdal	1743	258	2061	2744

* Årsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Buskerud

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Drammen	1496	200	2091	4339
Kongsberg	1863	154	1446	2804
Ringerike*	1402	185	2239	4090
Nes i Buskerud*	1722	300	1184	2906
Modum*	1476	308	2140	3401
Øvre Eiker	1900	166	2408	3100
Nedre Eiker*	1768	172	1773	2624
Lier*	1851	224	1414	3117
Røyken*	1384	169	1572	2721

* Årsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Vestfold

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Borre	2091	203	999	2054
Tønsberg	1616	123	1077	2010
Sandefjord	1566	252	942	2328
Larvik	1395	203	1584	2833
Nøtterøy	2091	172	713	2091

Tabell 1 (forts.)

Telemark

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Porsgrunn	941	166	1343	3028
Skien	1151	197	1477	2767
Notodden	1675	241	2039	3288
Bamle	1362	189	1455	4371
Kragerø	1641	251	1289	2643
Fyresdal	1889	159	2239	3563

Aust-Agder

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Arendal	1844	172	1806	3512
Grimstad	1759	199	1509	3269
Iveland	1781	214	1224	2036

Vest-Agder

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Kristiansand	2168	176	643	1998
Mandal*	1897	141	915	3232
Vennesla	1950	180	1664	4627
Kvinesdal*	1956	228	962	2211

* Arsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Rogaland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Egersund	1464	175	1294	2247
Sandnes	1501	172	945	1446
Stavanger	1359	185	1609	2216
Haugesund	1486	214	914	1824
Hå	1624	148	1697	1732
Klepp	1306	123	1461	1993
Time	1530	148	1205	1667
Sola	1181	197	1855	3239
Bokn	1181	62	2349	1710
Karmøy	1242	.	2172	1242

Tabell 1 (forts.)

Hordaland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Bergen	2005	231	2130	2389
Stord	1954	246	1316	2134
Kvinnherad	1713	230	1648	1459
Voss	2165	246	1683	3210
Os	2005	246	1267	1827
Fjell	1574	271	1568	1568
Askøy	1968	215	2202	1672
Lindås	2139	255	2959	2352

Sogn og Fjordane

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Gulen	2429	209	1784	1491
Sogndal	1937	194	1830	1097
Gloppen	2139	178	2718	2337

Møre og Romsdal

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Molde	1685	239	1624	1535
Kristiansund	2030	192	726	1809
Ålesund	1801	172	1866	3034
Volda	2177	162	1615	573
Ørsta	2177	164	1633	2298
Gjemnes	1984	394	1943	2103
Tustna**	1784	149	0	1722

** Kun private vannverk

Sør-Trøndelag

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Trondheim*	1692	146	1317	1405
Rennebu	2232	234	1292	2030
Orkdal	1956	246	2399	2829
Melhus	1574	246	1107	2005
Malvik	1611	209	3235	1956

* Årsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Tabell 1 (forts.)

Nord-Trøndelag

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Steinkjer	1780	215	2176	2964
Namsos	2300	251	2276	4429
Stjørdal	1851	246	276	2370
Levanger*	1845	282	1636	2691
Verdal	1863	223	2095	2878
Overhalla	2230	326	2768	3537
Vikna	2646	224	2748	1685

* Årsgebyr beregnet etter faktisk forbruk

Nordland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Bodø	1784	187	1304	1542
Narvik	1626	232	1508	1998
Vefsn	2306	252	1673	2140
Rana	1882	252	950	1386
Gildeskål	1889	220	1603	1423
Fauske	1830	141	1975	2241
Vestvågøy	2840	111	1911	1982
Andøy	1925	164	1881	1957

Troms

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Harstad	1861	203	1340	1356
Tromsø	2374	176	1493	2214
Bardu	1525	252	1753	1827
Lenvik	2080	205	2878	1961
Skjervøy	2048	295	977	2100

Finnmark

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Hammerfest	1835	146	1240	791
Vadsø	1950	133	2076	1430
Alta	1920	171	1654	1251
Karasjok	2282	406	1956	2165
Sør-Varanger	1845	113	1673	1556

Tabell 2. Kommunale gebyrer inkludert merverdiavgift, prosentvis endring januar 1999 - januar 2000

Østfold

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Halden	0,0	30,9	19,9	10,0
Fredrikstad	8,5	0,0	3,1	3,0
Moss	2,3	15,6	14,4	5,8
Sarpsborg	2,6	3,1	8,6	0,0
Hvaler	2,8	2,7	0,0	0,0
Askim	3,4	38,5	10,1	4,0
Rygge	-1,9	15,6	0,0	3,7

Akershus

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Vestby	-7,0	2,6	5,8	8,0
Ski	0,0	5,6	2,5	2,9
Ås	3,6	0,0	0,0	1,9
Frogn	7,8	5,4	7,8	9,8
Nesodden	13,8	-1,5	-10,5	7,2
Oppegård	8,6	0,0	0,0	0,0
Bærum	5,0	2,0	2,1	2,0
Asker	20,0	0,0	8,2	8,2
Aurskog-Høland	2,2	1,8	0,0	16,0
Sørums	32,0	0,0	0,0	0,0
Rælingen	11,0	2,5	-5,9	-3,2
Lørenskog	14,9	3,6	0,0	3,5
Skedsmo	27,7	2,5	0,0	9,3
Nittedal	26,0	2,9	-13,2	23,0
Ullensaker	12,5	10,3	2,8	3,2
Nes i Akershus	25,7	2,3	2,8	42,0
Eidsvoll	13,0	2,8	7,5	5,0

Oslo

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Oslo	0,9	2,7	27,0	-13,0

Tabell 2 (forts.)

Hedmark

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Kongsvinger	0,0	0,0	2,7	3,0
Hamar	0,0	2,4	0,0	9,4
Ringsaker**	8,5	.	8,8	0,0
Stange	0,0	3,7	2,0	6,5
Grue	-10,6	2,4	7,4	8,1
Elverum	14,4	5,3	0,0	0,0
Alvdal	11,9	2,3	2,0	12,2

** Behovsprøving av feiing

Oppland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Lillehammer	6,6	4,4	0,0	0,0
Gjøvik	3,7	2,3	6,5	2,1
Ringebu	6,5	11,1	9,7	10,1
Østre Toten	9,3	2,8	6,0	19,0
Vestre Toten	-1,3	25,0	0,0	6,2
Gran	11,2	3,0	2,5	5,1
Sør-Aurdal	19,3	2,4	2,5	2,5

Buskerud

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Drammen	26,3	1,9	6,3	3,6
Kongsberg	7,1	0,0	3,2	6,1
Ringerike	-1,7	0,0	17,5	0,0
Nes i Buskerud	0,0	33,3	7,8	14,9
Modum	0,0	150,0	8,8	20,2
Øvre Eiker	8,0	0,0	2,0	4,0
Nedre Eiker	1,6	2,2	6,0	6,0
Lier	11,5	14,8	7,2	17,9
Røyken	2,3	2,2	11,2	7,2

Vestfold

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Borre	0,0	0,0	-10,0	-25,0
Tønsberg	-8,6	0,0	8,1	6,8
Sandefjord	7,7	3,0	-5,1	3,1
Larvik	-3,2	3,1	7,5	1,5
Nøtterøy	0,0	7,7	-10,8	-1,7

Tabell 2 (forts.)

Telemark

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Porsgrunn	0,7	8,0	3,2	-5,0
Skien	2,1	2,6	11,9	0,9
Notodden	10,0	10,1	5,1	3,0
Bamle	6,4	2,7	4,3	4,9
Kragerø	0,8	4,6	15,2	1,8
Fyresdal	30,4	0,0	59,0	23,0

Aust-Agder

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Arendal	6,1	7,7	8,7	9,0
Grimstad	20,0	2,5	2,5	2,5
Iveland	33,0	4,8	5,0	5,0

Vest-Agder

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Kristiansand	7,1	-3,4	-3,1	3,7
Mandal	2,7	3,6	36,3	9,0
Vennesla	8,2	2,8	2,5	2,2
Kvinesdal	43,6	2,8	4,9	5,0

Rogaland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Egersund	30,8	0,0	0,0	0,0
Sandnes	17,3	0,0	6,7	2,1
Stavanger	15,1	0,0	4,4	13,4
Haugesund	19,6	0,0	10,1	0,0
Hå	6,5	1,7	4,5	10,5
Klepp	10,1	0,0	5,6	0,0
Time	20,0	-31,4	6,5	0,0
Sola	1,1	0,0	10,0	20,0
Bokn	6,7	0,0	9,8	5,3
Karmøy***	10,0	.	0,0	20,0

*** Ikke gebyr for feiing

Tabell 2 (forts.)

Hordaland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Bergen	4,2	0,0	5,7	5,7
Stord	0,1	0,0	2,9	30,0
Kvinnherad	7,0	24,7	20,0	14,9
Voss	9,7	8,1	5,1	-2,9
Os	-9,4	-7,0	0,0	10,0
Fjell****	-14,9	.	6,1	6,1
Askøy	2,8	2,9	9,3	4,3
Lindås	12,1	5,1	16,0	13,9

****Ikke gebyr 1999

Sogn og Fjordane

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Gulen	21,9	4,9	12,4	4,9
Sogndal	5,0	1,9	5,0	0,0
Gloppen	0,0	7,4	0,0	0,0

Møre og Romsdal

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Molde	0,0	0,0	4,8	7,0
Kristiansund	-0,4	6,8	29,4	24,3
Ålesund	4,0	-3,4	2,4	6,0
Volda	4,1	3,1	4,9	8,1
Ørsta	4,1	3,9	3,5	3,8
Gjemnes	5,0	41,6	4,6	4,9
Tustna*	12,8	3,4	.	12,9

*kun private vannverk

Sør-Trøndelag

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Trondheim	10,5	0,0	0,0	0,0
Rennebu	3,1	6,7	-3,7	0,0
Orkdal	6,0	14,3	9,0	0,0
Melhus	19,1	25,0	3,4	3,2
Malvik	10,1	14,1	7,3	15,2

Tabell 2 (forts.)

Nord-Trøndelag

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Steinkjer	3,0	0,0	3,1	4,1
Namsos	5,5	1,0	2,0	15,0
Stjørdal	1,3	0,0	-82,0	9,0
Levanger	3,4	6,0	13,4	15,2
Verdal	3,1	7,1	0,0	6,0
Overhalla	9,9	35,9	0,0	5,0
Vikna	6,0	0,0	2,0	24,0

Nordland

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Bodø	2,8	0,0	0,0	4,5
Narvik	-8,0	12,5	-1,8	3,0
Vefsn	15,4	5,1	7,9	13,0
Rana	25,4	0,0	5,0	3,0
Gildeskål	2,9	7,8	8,0	7,9
Fauske	4,6	1,8	0,0	0,0
Vestvågøy	-0,8	5,9	5,4	3,0
Andøy	4,0	3,9	66,2	34,6

Troms

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Harstad	3,5	1,9	2,0	4,0
Tromsø	3,2	3,6	7,7	5,8
Bardu	9,9	1,2	10,1	10,0
Lenvik	9,9	3,7	9,7	9,9
Skjervøy	6,7	0,0	-2,0	11,0

Finnmark

Kommune	Renovasjon	Feiing	Vann	Avløp
Hammerfest	6,0	2,6	20,0	8,1
Vadsø	1,6	2,9	6,3	10,3
Alta	12,8	5,3	9,0	9,0
Karasjok	3,3	6,5	6,7	6,0
Sør-Varanger	2,0	7,0	2,3	10,0

Tabell 3. Kommunale gebyrer inkludert merverdiavgift, kubikkmeterpriser og minimumsforbruk målt i antall kubikkmeter

Østfold

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Halden	4,53	13,85	.	.
Fredrikstad	5,68	15,82	.	150
Moss	11,25	20,17	.	60
Sarpsborg	7,60	16,64	246	125
Hvaler	21,66	26,60	.	120
Askim	7,32	17,40	.	150
Rygge	11,07	20,91	.	50

Akershus

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Vestby	13,41	17,53	.	150
Ski	17,59	15,31	43	120
Ås	8,61	13,16	185	100
Frogn	18,70	23,49	.	75
Nesodden
Oppegård	8,06	13,35	.	.
Bærum	8,06	12,30	0	100
Asker	6,52	6,52	119	100
Aurskog-Høland	8,79	16,54	0	.
Sørum	8,98	10,77	.	150
Rælingen	19,68	18,39	.	90
Lørenskog	12,20	13,42	232	150
Skedsmo	12,12	14,64	166	150
Nittedal	11,19	11,19	.	50
Ullensaker	9,35	16,11	215	100
Nes i Akershus	15,36	21,24	149	97
Eidsvoll	9,67	17,42	79	80

Oslo

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Oslo	5,22	7,84	1231	.

Hedmark

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Kongsvinger	10,21	14,70	101	50
Hamar	10,82	17,22	.	30
Ringsaker	12,92	24,23	.	.
Stange	15,01	31,30	145	.
Grue	12,85	28,72	241	.
Elverum	7,01	10,58	.	50
Alvdal	9,53	18,82	133	120

Tabell 3 (forts.)

Oppland

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Lillehammer	8,70	16,43	254	50
Gjøvik	10,09	14,88	246	150
Ringebu	9,72	14,08	124	100
Østre Toten	15,25	14,64	423	200
Vestre Toten	11,19	11,56	234	300
Gran	10,09	17,59	283	160
Sør-Aurdal	9,37	12,47	.	220

Buskerud

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Drammen	8,72	18,08	144	.
Kongsberg	6,03	11,69	119	50
Ringerike	12,79	23,37	.	.
Nes i Buskerud	6,77	16,61	.	.
Modum	10,82	19,43	246	50
Øvre Eiker	10,04	12,92	129	140
Nedre Eiker	9,38	14,99	130	50
Lier	8,08	17,81	.	.
Røyken	8,15	15,55	145	100

Vestfold

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Borre
Tønsberg	5,39	10,05	.	.
Sandefjord
Larvik	4,61	6,46	159	229
Nøtterøy

Telemark

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Porsgrunn	5,60	12,62	.	120
Skien	7,77	14,56	.	190
Notodden	8,15	13,15	123	200
Bamle	7,76	23,32	.	300
Kragerø	8,60	17,63	.	150
Fyresdal	8,98	14,27	.	250

Tabell 3 (forts.)

Aust-Agder

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Arendal
Grimstad	5,03	16,35	.	300/200
Iveland	4,35	7,26	260	280

Vest-Agder

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Kristiansand	3,58	11,09	.	150
Mandal	4,67	17,96	74	180
Vennesla	5,04	14,02	.	150
Kvinesdal	5,50	12,63	.	125

Rogaland

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Egersund	4,31	7,49	.	150
Sandnes	7,87	12,05	369	0
Stavanger	6,70	9,24	160	0
Haugesund	6,09	12,16	.	150
Hå	6,00	4,86	43	.
Klepp	5,84	7,97	.	100
Time	6,40	9,47	213	150
Sola	4,22	7,88	.	.
Bokn	.	.	.	250
Karmøy	4,12	3,38	392	500/360

Hordaland

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Bergen	5,39	6,19	.	275
Stord	7,01	10,46	.	188/204
Kvinnherad	6,89	6,06	.	300
Voss	9,47	17,84	253	60
Os
Fjell	6,72	6,72	595	.
Askøy	8,61	5,95	.	283
Lindås	11,83	9,41	246	125

Sogn og Fjordane

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Gulen	8,95	7,47	399	.
Sogndal	9,10	5,54	734	.
Gloppen

Tabell 3 (forts.)

Møre og Romsdal

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Molde	5,54	4,49	.	196
Kristiansund	4,03	10,05	166	150
Ålesund	7,77	12,64	.	200
Volda	8,50	3,01	360	280
Ørsta	7,26	10,21	337	225
Gjemnes	8,12	8,12	.	.
Tustna*	.	7,65	.	.

*kun private vannverk

Sør-Trøndelag

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Trondheim	5,60	7,02	198	200
Rennebu	8,61	13,53	308	150
Orkdal	7,00	8,98	381	0
Melhus	6,58	11,93	.	325/328
Malvik	12,30	8,00	264	250

Nord-Trøndelag

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Steinkjer	9,07	12,35	.	200
Namsos	7,77	14,97	.	244
Stjørdal	1,09	9,50	.	250
Levanger	9,35	15,38	.	150
Verdal	8,92	12,25	.	120
Overhalla	9,23	11,80	.	250
Vikna	11,45	7,01	.	200

Nordland

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Bodø	9,05	10,70	185	90
Narvik
Vefsn	8,36	10,70	.	200
Rana	3,78	5,36	.	250
Gildeskål	7,86	3,94	298	200/100
Fauske	8,98	10,18	92	200
Vestvågøy	9,80	10,16	.	200
Andøy	9,40	9,78	246	200

Tabell 3 (forts.)

Troms

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Harstad	4,96	5,03	123	0
Tromsø	8,29	12,30	.	.
Bardu	5,84	6,09	.	300
Lenvik	9,62	6,53	.	.
Skjervøy

Finnmark

Kommune	Vann	Avløp	Måleravgift	Minimumsforbruk i kubikkmeter
Hammerfest	3,08	2,32	953	0
Vadsø	7,91	5,45	246	263
Alta	4,42	3,68	102	350
Karasjok	8,61	9,84	.	.
Sør-Varanger	6,69	6,22	246	250

«F1»
«F2»
«F3»
«F4»

«Kommune»

Att: «F5»

Tlfnr: «F6»

KOMMUNALE GEBYRER KNYTTET TIL BOLIG

Vi ber om at De på dette skjemaet angir kommunens gebyrer for utvalgte tjenester knyttet til bolig. Gebyrene skal være beregnet på **årsbasis** og skal være **uten merverdiavgift (mva)**. Gebyrer fastsatt av kommunestyret eller annen besluttede myndighet gjeldende for **januar 1999 og januar 2000** skal brukes.

Dersom spørreoppsettet ikke helt ut er tilpasset kommunens betalingssystem, ber vi om at alle avvik spesifiseres i merknadsfeltet på siste side. Referer til de aktuelle spørsmål ved kommentarer.

1. RENOVASJON

Angi renovasjonsgebyret uten mva. i kommunen for tømning av en søppelkasse (blandet avfall) for et husholdningsabonnement (oppgi den ordningen som er mest vanlig).

1999, januar. Kr.	2000, januar. Kr.
-------------------	-------------------

a. Hvor mange uker pr. år er det tømning av søppelkassen(e)? _____ uker pr. år

Har kommunen endret antall uker det er tømninger fra januar 1999 til januar 2000?

JA NEI

b. Hvilken beholderstørrelse gjelder ordningen?

_____ liter

Har kommunen endret beholderstørrelsen fra januar 1999 til januar 2000?

JA NEI

2. FEIING

Angi feiegebyret uten mva. for et pipeløp i kommunen.

1999, januar. Kr.	2000, januar. Kr.
-------------------	-------------------

3. VANN OG AVLØP

Angi årsgebyret uten mva. for en standard bolig på 120 m².

3.1 Uten vannmåler, etter stipulert forbruk.

Vann:

1999, januar. Kr.	2000, januar. Kr.
-------------------	-------------------

Avløp:

1999, januar. Kr.	2000, januar. Kr.
-------------------	-------------------

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2000/6 B.R. Joneid og J. Lajord: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport: Demografi 1992-1997. 117s.
- 2000/7 J. Heldal: Kalibrering av AKU: Dokumentasjon av metode og program. 28s.
- 2000/8 H. Hågård og L. Rogstad: FoB2001: Adresser i folkeregisteret og GAB: Rapport fra en arbeidsgruppe for adresse-samordning og utredning av elektronisk datautveksling mellom DSF og GAB. 51s.
- 2000/9 B. Sundby: Rutiner for produksjon av statistikk over pleie- og omsorgstjenestene i kommunene 1997. 84s.
- 2000/10 E. Aas: På leting etter målefeil - en studie av pleie- og omsorgssektoren. 31s.
- 2000/11 I. Øyangen: Lokalvalgsundersøkelsen 1999: Dokumentasjonsrapport. 36s.
- 2000/12 E. Engelién: Arealbruksstatistikk for tettsteder: Dokumentasjon av arbeid med metodeutvikling 1999. 50s.
- 2000/13 F. Gundersen og A.E. Hustad: Statistikk over anmeldte lovbrudd og registrerte ofre: Dokumentasjon. 51s.
- 2000/14 T. Martinsen: Prosjekt over industriens energibruk. 58s.
- 2000/15 R. Ragnarsøn: Harmonisert produksjonsstatistikk for industrien. 39s.
- 2000/16 B. Halvorsen og R. Nesbakken: Fordelingseffekter av økt elektrisitetsavgift for husholdningene. 74s.
- 2000/17 J. Fosen og L. Solheim: Avledede variable i registerstatistikk: To metoder for klassifikasjon av sysselsettingsstatus. 43s.
- 2000/18 K. Myklebust: Rapport fra seminar om stedfesting av bedrifter. Oslo 1. desember 1999. 73s.
- 2000/20 K. Bjønnes, G. Dahl, J. Johansen og Ø. Sivertstøl: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport: Fødsels- og sykepenger, 1992-1997. 109s.
- 2000/21 A. Vedø, J-A. Sigstad Lie og J. Bjørnstad: Statistisk modellering i AKU: Modellstudier og modellestimering. 113s.
- 2000/22 B. Strøm: MSG-6 Utslippsmodellens ligningsstruktur: Teknisk dokumentasjon. 49s.
- 2000/23 T. Risberg, G. Rogdaberg og R.M. Rosvold: Sykepleiernes tilpasning i arbeidsmarkedet: En kort beskrivelse av teorier og dataregistre. 46s.
- 2000/24 A.S. Brørs, K. Dybendal, A.H. Foss og T. Jakobsen: Dokumentasjon av BESYS - befolkningsstatistikksystemet: Befolkningsendringer i 1998 og befolkningsbasen (BEBAS) 1. januar 2000. 43s.
- 2000/25 E. Høydahl: FoB2001: Kommunenes innspill om kommunehefter. 18s.
- 2000/26 T. Kalve og J. Sørøy: Revisjon av barnevernsdata. 30s.
- 2000/27 A. Skoglund: Publikasjoner fra forskningsvirksomheten 1991-1999. 72s.
- 2000/28 H. Hungnes: Omregning av KVARTS-relasjoner til MODAG-relasjoner. 12s.
- 2000/29 R.N. Johnsen: Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, januar 2000. 36s.
- 2000/30 O. Rognstad: Plan for landbruksstatistikken etter 1999. 23s.
- 2000/31 Ø. Kleven: Levekårsundersøkelsen i Longyearbyen 2000: Dokumentasjon og tabellrapport. 188s.
- 2000/32 E. Rønning: Omnibusundersøkelse - mars 2000: Dokumentasjonsrapport. 34s.
- 2000/33 J. Johansen og J. Lajord: FD-trygd. Dokumentasjonsrapport. Utdanning. 1992-1997. 119s.
- 2000/34 A.L. Brathaug, J. Holmøy og H. Tønseth: Årsrapport: Kontaktutvalget for helse- og sosialstatistikk 1999. 24s.
- 2000/35 N. Barrabés: Norsk standard for utdanningsgruppering: Høringsnotat. 110s.